

MEGOLDÁS (I/A KATEGÓRIA)

I. FELADAT

(20 pont)

Bekarikázva:

- a Szezei-szoros, vagy csak a Szezei felirat
- az Atlasz és a röghegység felirat együttesen, vagy csak a röghegység felirat
- a Baktérítő felirat, vagy csak a Bak feliratrész
- a Guineai-öböl tagolt partszakasza
- Madagaszkár szigete, és/vagy a Madagaszkár felirat
- a Kibo felirat (a magasságszám bekarikázása önmagában NEM elég, hiszen a magasságszám helyes)
- a Tanganyika-tó felirat, és/vagy a Viktória-tó kontúrja
- a Kongó felirat, és/vagy a Kongó indiai-óceáni torkolata, és/vagy a Kongó vízgyűjtője, és/vagy a Kongó hiányzó atlanti-óceáni torkolatának helye
- a Fekete-tenger felirat, vagy csak a Fekete feliratrész
- a Nílus torkolatvidéke (esetleg a Nílus felirat, ha a magyarázat során a versenyző a Fehér-Nílusra utal)

Magyarázat:

- Európát és Afrikát nem a Szezei-, hanem a *Gibraltári-szoros* választja el. (A Szezei-szoros hibás földrajzi név, ezért nem jó megoldás, ha a diák azt Afrika és Ázsia / a Sínai- / vagy az Arab-félsziget közé „helyezi”.)
- Az Atlasz nem rög-, hanem *gyűrthegység*. (A lánchegység nem jó megoldás.)
- A Szaharán áthaladó nevezetes szélességi kör nem a Baktérítő, hanem a *Ráktérítő* / a Baktérítő nem az északi, hanem a *déli félgömb* nevezetes szélességi köre. (Azért nem jár pont, ha a Baktérítő feliratot bekarikázza, majd a Baktérítő szót ráírja a déli félgömb Baktérítőt jelző szélességi körére.)
- Afrika partvonala a Guineai-öbölnél sem ennyire tagolt, hanem szinte *tagolatlan* / *nem ennyire tagolt*. („A partvonal itt egyenes / egyenesebb”, illetve a „nincs ennyi öböl / fjord” megoldás nem jó.)
- Madagaszkár nem Afrika nyugati / délnyugati, hanem *keleti / délkeleti partjai mellett* fekszik / nem az Atlanti-, hanem az *Indiai-óceán* egyik szigete
- A Kibo nem a kontinens déli részén, hanem az *Egyenlítő mentén* / *az Egyenlítő közelében* / *az Egyenlítő környékén* / *a bejelölt helynél északabbra* (de NEM az északi félgömbön) magasodik.

- A vázlatrajzon jelölt tó nem a Tanganyika-, hanem a *Viktória-tó* / a Tanganyika-tó a nyíllal jelölt tótól *délnyugatra* / az *árokrendszer mélyedésében* fekszik / a Nílus nem a Tanganyika-, hanem a Viktória-tóból ered (Nem jó az a megoldás, ha a tanuló a bekarikázást azzal indokolja, hogy a Tanganyika-tó nem kör, hanem hosszúkás alakú, mivel a nyíl nem a Tanganyika-tóra mutat.)
- A Kongó nem az Indiai-, hanem az *Atlanti-óceánba* / *Guineai-öbölbe* ömlik. (a „nem arra folyik” / „másik irányba folyik” pongyola, NEM jár érte pont)
- Afrikát keletről nem a Fekete-tenger, hanem a *Vörös-tenger* határolja / Afrika és az Arab-félsziget között a *Vörös-tenger* hullámzik.
- A Nílus nem tölcser-, hanem *delta-torkolattal* ömlik a (Földközi)-tengerbe. (Ha a tanuló a Nílus feliratot is bekarikázta, és azt azzal indokolja, hogy az az ág a Fehér-Nílus, helyes megoldást ad, ezért jár érte a pont.)

Minden jó bekarikázás, és (a *dólt betűvel* jelzett) indoklás 1-1 pont. Tíznél több jelölés esetén pluszjelölésenként 1 pont levonás jár. Az indoklásnál – a megadottakon túl – más földrajzilag helyes, pontosan megfogalmazott megoldás is elfogadható. (A „nem erre”, „nem ilyen”, „másfajta”, „nem oda”, „másik oldalon”, „nem ott van”, „a part nem kacskaringós”, stb. megoldásért nem jár pont.) Ha a diák a bekarikázott hibákat megszámozza, és a pontozott vonalon a hibához rendelt sorszám mellé csak a helyes megoldást írta, azért is jár a pont. (Pl. bekarikázta a „Szuezi-szorost”, elé írt egy 1-es, majd a 1-es számmal jelölt pontozott vonalra annyit írt, hogy „Gibraltári-szoros”.)

Ha az indoklás egy része helyes, de mellette hibás információt is tartalmaz, nem jár érte pont.

II. FELADAT

(5 pont)

Minden jó párosítás 1 pontot ér.

Tehát 1 pont jár a G – B, a B – A, az A – F, a F – D, a D – E és az E – C összeillesztésért. Mivel az utolsó dominólap elhelyezése automatikus, a feladat összesen 6-1= 5 pontos. A pontszámítás: 5 pont mínusz a hibás párosítás(ok) száma.

V. FELADAT**(6 pont)**

Megoldás:

- A) A víz lassabban / gyorsabban melegszik fel és hűl le, mint a szárazföld, ezért télen hűti / fűti a part menti területeket.
- B) A világosabb felszín erősebben / gyengébben melegszik fel, mint a sötét, így a szántóföld felett (ugyanolyan időjárási viszonyokat feltételezve) magasabb / alacsonyabb a levegő hőmérséklete, mint a jéggel borított felszín felett.
- C) A tengerszint feletti magasság növekedésével általában csökken / nő a hőmérséklet. A Kékesen így (ugyanazon a napon, ugyanabban az időpontban, derült és napsütéses idő esetén) alacsonyabb / magasabb a hőmérséklet, mint a Mátra lábánál.

Minden jó aláhúzás 1 pont. A választási lehetőségek közül mindig csak egyet jelölhet meg a versenyző. Dupla jelölés esetén nem jár pont.

VI. FELADAT**(9 pont)**

Megoldás:

1 - A, 2 - D, 3 - C, 4 - A, 5 - C, 6 - B, 7 - D, 8 - C, 9 - A

Minden jó válasz 1 pont.

VII. FELADAT**(10 pont)**

Megoldás:

terra rossa / lombhullató erdő(rengeteg) / szürke erdőtalaj (podzol) / kiegyenlített éghajlat / kiugróan nagy évi közepes hőingadozás / tajga (fenyőerdő) / keménylombú erdő / legeltető állattenyésztés / erdőgazdálkodás / 2 évszak / 4 évszak / passzátszél / mállás / nyugatias szél / barna erdőtalaj / sarki szél / aprózódás / gyéren lakott / sűrűn lakott / prémes állatok tenyésztése

Minden helyes aláhúzás 1 pont. A tíznél több bejelölés pontlevonással jár. Az elért pontszám nem lehet kevesebb nullánál.

VIII. FELADAT**(9 pont)**

Megoldás:

	Folyóvíz	Tenger	Jég	Szél	Ember
Pusztító munka következménye	4	6	5	7	3
Építő munka következménye	1	2	8	---	---

(a jobb partot kell bejelölni; ha a jobb oldalon, de a kép (bal)alsó részét jelöli csak, nem jár érte pont; nem jár pont akkor sem, ha a jelölés átnyúlik a folyó bal partjára is)

Minden jó beírás, és a jó bejelölés is 1 pont. Ha egy számot több helyre is beírt a versenyző, - függetlenül attól, hogy van-e közöttük jó válasz – nem jár érte pont.

IX. FELADAT**(11 pont)**

Megoldás:

	"A" város	"B" város
Melyik <u>hónapban</u> a legmagasabb az átlaghőmérséklet?	február	augusztus
Melyik <u>évszakban</u> a legmagasabb az átlaghőmérséklet?	nyár	nyár
Melyik <u>hónapban</u> a legalacsonyabb az átlaghőmérséklet?	július	január / február
Melyik <u>évszakban</u> a legalacsonyabb az átlaghőmérséklet?	tél	tél
Hány °C körülbelül az évi közepes hőingadozás?	9 - 12	14 - 16
Melyik <u>hónapban</u> hullik a legtöbb csapadék?	július	január
Melyik <u>évszakban</u> hullik a városban a legtöbb csapadék?	tél	tél
Melyik <u>hónapban</u> hullik a legkevesebb csapadék?	február	július
Melyik <u>évszakban</u> hullik a városban a legkevesebb csapadék?	nyár	nyár
Ilyen éghajlatú térségben fekszik a város:	mediterrán	mediterrán

1 hibátlanul kitöltött sor 1 pont, fél pont nincs. Az éghajlat megnevezése 1-1 pont.

X. FELADAT**(5 pont)**

Megoldás:

- A) január 10-én
- B) január 22-én
- C) január 28-án
- D) január 18-án
- E) 31 200 Ft-ot

Minden helyes megoldás 1 pont**Ha a versenyző csak a napot írta le, de azt helyesen (pl. „10-én”), jár érte a pont.****XI. FELADAT****(6 pont)**

Megoldás:

A fagyott talajú területek sorszáma: 2.A felengedett talajú területek sorszáma: 1.**A sorszámok helyes beírása összesen: 1 pont**

Bekarikázva: 2

A helyes bekarikázás: 1 pont

1 – hamis, 2 – hamis, 3 – igaz, 4 – igaz

Minden helyes válasz 1 pont, összesen: 4 pont**(A rövidített „I” / „H” választ nem fogadjuk el.)****ÖSSZESEN: 100 PONT**